

Міністерство освіти і науки України
Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу (Україна)
Інститут економіки та менеджменту
Кафедра фінансів, обліку та оподаткування

Міністерство фінансів України
Івано-Франківська обласна рада (м. Івано-Франківськ, Україна)
Вища школа техніки та бізнесу в Катовіце (м. Катовіце, Польща)
Варшавська політехніка (м. Варшава, Польща)
Гданська політехніка (м. Гданськ, Польща)
Університет бізнесу в Катовіцах (м. Катовіце, Польща)
Технічний університет Клуж-Напока (м. Бая-Маре, Румунія)
Вільнюський технічний університет імені Гедимінаса (м. Вільнюс, Литва)
Національний університет «Львівська політехніка» (м. Львів, Україна)
Поліський національний університет (м. Житомир, Україна)
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна (м. Харків, Україна)
Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова (м. Харків, Україна)
Київський національний університет імені Тараса Шевченка (м. Київ, Україна)
Миколаївський національний аграрний університет (м. Миколаїв, Україна)
Західноукраїнський національний університет (м. Тернопіль, Україна)
Національний технічний університет «Дніпровська політехніка» (м. Дніпро, Україна)

Збірник тез доповідей

II Міжнародної науково-практичної конференції

СТАЛИЙ РОЗВИТОК СКЛАДНИХ СОЦІАЛЬНО- ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ЗМІН ТА ВИКЛИКІВ

21-22 травня 2026 року

м. Івано-Франківськ, Україна

- ДАЛЯК Надія, ДЗЮБАК Богдан** 434
ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ТОРГОВЕЛЬНОГО
ПОСЕРЕДНИЦТВА У СФЕРІ ЛАНДШАФТНИХ ПОСЛУГ НА
ЗАСАДАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ
- ДУДНИК Денис** 438
КЛЮЧОВІ ПРОБЛЕМИ УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ІТ-СФЕРИ
- КНЕЙСЛЕР Ольга** 441
ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ СТРАХОВОГО РИНКУ В ЕПОХУ
INSURTECH
- МАЖНИК Лідія** 444
ЦИФРОВІ ПОВЕДІНКОВІ ПАТЕРНИ FOMO, FOMU, FOMA ТА
FOCUS У СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНИМИ ЗМІНАМИ
В УМОВАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ
- ПАНЕВНИК Тетяна** 447
ЦИФРОВІЗАЦІЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ ЯК ФАКТОР ЗНИЖЕННЯ
РИЗИКІВ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ
- ПАСТЕРНАК Андрій** 450
ЦИФРОВІ ЕКОСИСТЕМИ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
РЕЗИСТЕНТНОСТІ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ У
КОНТЕКСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ
- РЕМИГА Юлія** 452
ЦИФРОВІЗАЦІЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ ТРАНСПОРТНОГО
КОМПЛЕКСУ ЯК ФАКТОР ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ
В УМОВАХ КРИЗОВИХ ВИКЛИКІВ
- ФРЕЮК Галина, МАРИНЧАК Лілія** 455
РОЗДРІБНИЙ БАНКІНГ В ЕПОХУ ЦИФРОВІЗАЦІЇ: ВІД
ТРАНСФОРМАЦІЇ ДО ФІНАНСОВОЇ ІНКЛЮЗІЇ
- ЦАРЕВА Олександра, ІВАСИШИН Марія** 458
ЗАСТОСУВАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У ФІНАНСОВІЙ СФЕРІ:
ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ
- ЦАРЕВА Олександра, ЙОСИПЧУК Євгенія** 461
ОНЛАЙН ТЕХНОЛОГІЇ У ФІНАНСОВІЙ СФЕРІ: НАПРЯМКИ
РОЗВИТКУ

УДК 005.7:004.9:316.6

МАЖНИК Лідія

к.е.н., доцент

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна та Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця (Україна)

ЦИФРОВІ ПОВЕДІНКОВІ ПАТЕРНИ FOMO, FOMU, FOMA ТА FOCUS У СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНИМИ ЗМІНАМИ В УМОВАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Сучасний етап розвитку соціально-економічних систем характеризується активною цифровізацією бізнес-процесів, масштабним упровадженням інформаційно-комунікаційних технологій та трансформацією управлінських підходів та безпосередньо розвитком штучного інтелекту. Сучасне цифрове середовище суттєво змінює моделі організаційної взаємодії, способи комунікації персоналу та як наслідок – механізми прийняття управлінських рішень. У таких умовах особливої актуальності серед персоналу організацій набувають цифрові поведінкові патерни FOMO, FOMU, FOMA та FOCUS, які суттєво впливають на ефективність управління організаційними змінами та забезпечення сталого розвитку підприємств.

Одним із найбільш поширених цифрових поведінкових патернів є FOMO (Fear of Missing Out) – страх втратити важливу інформацію, подію або можливість через відсутність постійної цифрової присутності, страх лишитися «поза трендами» [1, с. 245–250]. У професійному середовищі зазначений патерн проявляється у потребі працівників безперервно контролювати корпоративні комунікації, соціальні мережі, інформаційні платформи та цифрові канали взаємодії. Наслідком цього стає зростання інформаційного навантаження, зниження концентрації уваги та підвищення рівня психоемоційного напруження.

Похідним від FOMO є патерн FOMU (Fear of Missing Updates) [2], який характеризується страхом пропустити важливі оновлення, повідомлення або зміни у цифровому середовищі, страх зіпсувати. Його проявами є постійний моніторинг електронної пошти, корпоративних месенджерів, CRM-систем та інших цифрових сервісів. Така поведінка спричиняє фрагментацію уваги, ускладнює виконання стратегічних завдань та негативно впливає на продуктивність праці.

Більш комплексним цифровим поведінковим патерном є FOMA (Focus on Maximising Advantages) [2], який передбачає прагнення одночасно контролювати максимальну кількість інформаційних потоків і брати участь у всіх цифрових процесах. У системі управління організаційними змінами це проявляється через надмірну багатозадачність, постійну залученість до комунікацій та перевантаження інформаційними потоками. У довгостроковій перспективі зазначений патерн суттєво сприяє формуванню професійного вигорання, когнітивного виснаження та зниженню ефективності командної взаємодії.

Поширення цифрових поведінкових патернів FOMO, FOMU та FOMA свідчить про необхідність переосмислення сучасних підходів до управління персоналом та організаційними змінами. В умовах цифрової трансформації підприємства змушені адаптувати механізми координації діяльності, формувати нові підходи до цифрової комунікації та забезпечувати баланс між швидкістю інформаційного обміну й психологічною стійкістю працівників.

У відповідь на зазначені виклики формується концепція FOCUS (Follow One Course Until Successful) [3], яка ґрунтується на принципах усвідомленої концентрації уваги, цифрової гігієни та раціонального управління інформаційними потоками. На відміну від деструктивних моделей цифрової поведінки, концепція FOCUS орієнтована на пріоритизацію ключових завдань, мінімізацію інформаційного перевантаження та підвищення ефективності управлінських процесів.

Для систематизації особливостей впливу цифрових поведінкових патернів на діяльність сучасних організацій доцільно здійснити їх порівняльний аналіз (див. табл. 1).

Таблиця 1 – Порівняльна характеристика поведінкових патернів в системі управління організаційними змінами

Назва патерну	Абревіатура	Характеристика	Вплив на організаційні процеси	Основні ризики	Механізми управління
FOMO	Fear of Missing Out	Страх пропустити важливу інформацію або можливість	Підвищення рівня цифрової активності персоналу	Інформаційний стрес, зниження концентрації	Регламентация цифрових комунікацій
FOMU	Fear of Missing Updates	Страх пропустити оновлення або повідомлення	Постійний моніторинг цифрових платформ	Фрагментація уваги, зниження продуктивності	Автоматизація та фільтрація інформаційних потоків
FOMA	Fear of Missing Anything	Страх пропустити будь-яку інформацію	Надмірна багатозадачність і цифрова залученість	Когнітивне перевантаження, професійне вигорання	Оптимізація цифрового навантаження
FOCUS	Focus on Creating Unique Success	Усвідомлена концентрація на пріоритетних завданнях	Підвищення ефективності управління та комунікації	Мінімізація цифрових ризиків	Формування цифрової культури та digital well-being стратегій

За результатами аналізу даних характеристик табл. 1 патерни FOMO, FOMU та FOMA переважно мають деструктивний вплив на організаційне середовище, оскільки формують залежність від постійної цифрової присутності та посилюють інформаційне навантаження на персонал. Варто зазначити, що це негативно позначається на якості управлінських рішень, ефективності бізнес-процесів та психологічному благополуччі працівників.

Натомість концепція FOCUS формує нову управлінську парадигму, орієнтовану на забезпечення сталого розвитку організацій в умовах цифрової економіки. Її реалізація передбачає впровадження корпоративних політик цифрової гігієни, оптимізацію інформаційних потоків, розвиток навичок тайм-менеджменту та створення сприятливого цифрового середовища для персоналу. Практичне застосування принципів FOCUS сприяє підвищенню продуктивності праці, покращенню якості управлінських рішень і зниженню рівня професійного вигорання, особливо за умови використання різноманітних інструментів штучного інтелекту.

Таким чином, цифрові поведінкові патерни FOMO, FOMU та FOMA є характерними проявами сучасного цифрового середовища та виступають важливими чинниками трансформації організаційного управління. Водночас концепція FOCUS може розглядатися як ефективний інструмент протидії цифровим ризикам, оскільки забезпечує баланс між технологічною ефективністю, інформаційною взаємодією та психологічною стійкістю персоналу. Інтеграція принципів FOCUS у систему управління організаційними змінами створює передумови для підвищення адаптивності, конкурентоспроможності та стійкості організацій в умовах сталого розвитку. FOCUS виступає інструментом мінімізації деструктивного впливу цифрових поведінкових патернів FOMO, FOMU та FOMA на ефективність організаційного управління.

Список використаних джерел

1. Twenge Jean M. iGen: Why Today's Super-Connected Kids Are Growing Up Less Rebellious, More Tolerant, Less Happy – and Completely Unprepared for Adulthood. New York : Atria Books, 2017. 352 p.

2. Pablo Pérez, Maxwell Minckler. The winning mindset powering top marketers. 08.2025. URL: <https://business.google.com/uk/think/ai-excellence/ai-mindset-maximise-advantages/>

3. Agrassoblog. Analyze the words FOCUS. 04.09.2023. URL: <https://www.instagram.com/p/CwxIEARtx6G/>

НАУКОВЕ ЕЛЕКТРОННЕ ВИДАННЯ

**СТАЛИЙ РОЗВИТОК СКЛАДНИХ СОЦІАЛЬНО-
ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ В УМОВАХ СУЧАСНИХ
ЗМІН ТА ВИКЛИКІВ**

**Збірник тез доповідей
II Міжнародної науково-практичної конференції**

21-22 травня 2026 року

**Головний редактор Андрусів Уляна Ярославівна
Відповідальна за випуск Король Світлана Василівна**

Видавництво Івано-Франківського національного
технічного університету нафти і газу
вул. Карпатська, 15, м. Івано-Франківськ, 76019, Україна
тел. (0342) 547266, факс (0342) 547139
<https://nung.edu.ua>, e-mail: admin@nung.edu.ua
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців
№18 від 12.03.2002 р.

Підписано до випуску _____ 2026 р.
Гарнітура Times New Roman
Ум. др. арк. 28,04.